

IAK-FORMULIER

Link: [Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving | Kenniscentrum voor beleid en regelgeving \(kcbr.nl\)](#).

1 Wat is de aanleiding?
<p>De aanleiding voor dit wetsvoorstel is gelegen in twee ingebrekestellingen die de Nederlandse regering op 9 juni 2021 heeft ontvangen van de Europese Commissie wegens niet correcte omzetting in nationaal recht van diverse bepalingen van Kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel (hierna: EAB) en de procedures van overlevering tussen de lidstaten (hierna: het kaderbesluit EAB) en wegens niet-naleving van de maatregelen tot omzetting van artikel 1, eerste lid, onder c en d, van het Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad van 28 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht (hierna: het kaderbesluit racisme en vreemdelingenhaat). In reactie hierop heeft de Nederlandse regering aangegeven in het standpunt van de Commissie aanleiding te zien om een wijziging van de Overleveringswet en van artikel 137c van het Wetboek van Strafrecht voor te bereiden, gezien het belang van correcte en volledige implementatie van de genoemde kaderbesluiten. Daarnaast worden een aantal uitspraken van het Hof van Justitie van de EU over de betekenis van verschillende onderdelen van het kaderbesluit EAB gecodificeerd.</p>
2 Wie zijn betrokken?
<p>De rechterlijke macht, het openbaar ministerie, de advocatuur, verdachten en zogeheten 'opgeëiste personen'. Ook slachtoffers van discriminatoire uitlatingen alsmede actie- en belangengroepen die zich richten op de bestrijding van discriminatie, waaronder racisme en antisemitisme.</p>
3 Wat is het probleem?
<p>Het probleem dat moet worden opgelost betreft de door de Europese Commissie geconstateerde gebreken in de implementatie van het kaderbesluit EAB en het kaderbesluit racisme en vreemdelingenhaat. Naar het oordeel van de Europese Commissie zijn niet alle daarin opgenomen verplichtingen om wetgevende maatregelen te treffen, correct en volledig geïmplementeerd in de Nederlandse strafwetgeving. Hierdoor is het nationale recht niet of niet meer in lijn met het Unierecht.</p>
4 Wat is het doel?
<p>Het doel van dit wetsvoorstel is een volledige en correcte implementatie van zowel het kaderbesluit EAB, waarmee het voorkomen van straffeloosheid in de EU wordt beoogd, als het kaderbesluit racisme en vreemdelingenhaat.</p>
5 Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?
<p>Het betreft implementatie van dwingend EU-recht.</p>
6 Wat is het beste instrument?

De herimplementatie van het kaderbesluit EAB en het kaderbesluit racisme en vreemdelingenhaat vereist wijzigingen van de Overleveringswet en artikel 137c van het Wetboek van Strafrecht. Hiervoor is overheidshandelen noodzakelijk.

7 Wat zijn de gevolgen?

Deze wetswijziging heeft gevolgen zoals onder andere beschreven in paragraaf 3 'Uitvoeringsconsequenties' van de memorie van toelichting. Meerdere wijzigingen van de Overleveringswet zien op een toebedeling van bevoegdheden aan de rechtbank Amsterdam, in plaats van aan de officier van justitie en de Minister van Veiligheid en Justitie. Een aantal wijzigingen kunnen specifiek gevolgen hebben voor de zogeheten 'opgeëiste personen' in een overleveringsprocedure (bijvoorbeeld de wijziging dat de rechtbank Amsterdam de terugkeergarantie naar Nederland achterwege kan laten als dat de resocialisatie van de opgeëiste persoon ten goede komt). In de gevallen dat de rechtbank Amsterdam reeds een kaderbesluitconforme uitleg geeft aan bepalingen van de Overleveringswet, worden geen gevolgen verwacht voor de praktijk. Die gevallen wordt nader toegelicht in de memorie van toelichting.

De specifieke racistische of xenofobe uitlatingen waarop het hier relevante onderdeel van het kaderbesluit racisme en vreemdelingenhaat betrekking heeft, vallen nu al onder het bereik van de discriminatiedelicten. De wijziging van de strafbaarstelling van het discriminatiedelict 'groepsbelediging' (artikel 137c van het Wetboek van Strafrecht) brengt enkel mee dat uitdrukkelijk in de wet wordt vastgelegd dat die specifieke discriminatoire uitlatingen met een groepsbeledigend karakter strafbaar zijn als groepsbelediging.